

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/21-08/04

URBROJ: 517-05-1-2-21-31

Zagreb, 23. kolovoza 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te na temelju odredbe članka 5. stavka 1. i članka 21. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, za procjenu utjecaja na okoliš izmjene zahvata svinjogojske repro farme Haljevo, Općina Čeminac, Osječko-baranjska županija, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravana izmjena zahvata - svinjogojska repro farma Haljevo, Općina Čeminac, Osječko-baranjska županija, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u siječnju 2021. godine, a dopunio u svibnju 2021. godine ovlaštenik METIS d.d. iz Kukuljanova, Kukuljanovo 414 – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i programa praćenja stanja okoliša (B).

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I IZGRADNJE

Opće mjere zaštite

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.
A.1.2. Dovoz materijala obavljati po postojećim prometnicama.
A.1.3. Opremu gradilišta, neutrošeni materijal, otpad i slično ukloniti, a okolno tlo sanirati.

Mjere zaštite voda i tla

- A.1.4. Vodoistražnim radovima ispitati hidrogeološke pokazatelje, raspoloživu godišnju količinu vode, međusobni utjecaj crpljenja na zdence u okruženju i stanje podzemne vode koje mora obaviti ovlaštena osoba.
A.1.5. Prometne i manipulativne površine izvesti vodonepropusno.
A.1.6. Osigurati spremnik gnojovke, dovoljnog kapaciteta da se omogući prikupljanje gnojovke za šestomjesečno razdoblje.
A.1.7. Kanale i spremnik gnojovke (lagunu) izgraditi od vodonepropusnog materijala otpornog na amonijak i agresivne tvari iz gnojovke bez mogućnosti procjeđivanja i bez ispusta i preljeva u prirodni recipijent.

- A.1.8. U pravcu toka podzemne vode uzvodno i nizvodno u odnosu na farmu izvesti piezometre. Prije ugradnje piezometara izraditi Program izvedbe piezometara, a o izvedenim istražnim radovima i izvedbi piezometara izraditi tehničko izvješće.
- A.1.9. Osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do graničnih vrijednosti od 170 kg N/ha.

Mjera zaštite zraka

- A.1.10. U slučaju povećane emisije prašine tijekom građenja, manipulativne površine prskati vodom.

Mjere gospodarenja otpadom

- A.1.11. Otpad skladištiti odvojeno po vrstama te predavati ovlaštenoj osobi.
- A.1.12. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti, odvojeno sakupljati, privremeno skladištiti i predati ovlaštenoj osobi.

Mjera zaštite kulturne baštine

- A.1.13. Ukoliko se tijekom građevinskih radova nađe na arheološki nalaz, obustaviti radove te o nalazu obavijestiti tijelo nadležno za zaštitu kulturne baštine.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA

Mjere zaštite voda i tla

- A.2.1. Otpadne vode od pranja filtera iz uređaja za preradu vode pročišćavati u odgovarajućem uređaju za pročišćavanje (taložnica) i ispuštati u interni kanal oborinske odvodnje i u drenažni jarak na lokaciji. Vrijednosti pokazatelja onečišćujućih tvari u pročišćenim otpadnim vodama prije ispusta u drenažni jarak moraju biti u skladu s graničnim vrijednostima za ispuštanje u površinske vode sukladno posebnom propisu. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda redovito čistiti od nakupljenog mulja, a mulj predati ovlaštenoj osobi.
- A.2.2. Otpadne vode iz dezbarajere i sanitarne otpadne vode prikupljati zatvorenim sustavom odvodnje u vodonepropusne sabirne jame.
- A.2.3. Pražnjenje vodonepropusnih sabirnih jama ugovoriti s isporučiteljem javne vodne usluge i ovlaštenom osobom.
- A.2.4. Gnojovku na poljoprivrednim površinama primjenjivati prema Planu upravljanja hranjivim tvarima u skladu s posebnim propisom, uzimajući u obzir potrebe biljaka za hranjivima.
- A.2.5. Prije primjene gnojovke na poljoprivredne površine provoditi analize sastava gnojovke. Analize provoditi iz trenutnog uzorka uzetog iz spremnika gnojovke na sljedeće parametre: suha tvar, pH-H₂O, amonijski N, ukupni N, ukupni P, ukupni K, ukupni Ca i ukupni Mg.
- A.2.6. U cilju planiranja godišnjeg unosa dušika, provoditi analize tla na poljoprivrednim površinama na sljedeće pokazatelje: pH-KCl, pH-H₂O, sadržaj humusa, lako pristupačnog fosfora (P₂O₅) i kalija (K₂O, sadržaj karbonata (CaCO₃), hidrolitička kiselost tla i teksturni sastav tla.
- A.2.7. Nadzirati i održavati sustav odvodnje u skladu s Planom rada i održavanja građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Mjere zaštite zraka

- A.2.8. Koristiti zatvorene spremnike (silose) sa zatvorenim transportom hrane u proizvodne objekte.

- A.2.9. Primjenjivati tehnike hranidbe kojima se upravlja količinom hranjivih tvari u stočnoj hrani te faznu hranidbu životinja, ovisno o fazama i stanju životinja, s nižom količinom sirovih proteina, ukupnog fosfora i dodatkom aminokiselina.

Mjere gospodarenja otpadom

- A.2.10. Otpad skladišti u primarnim spremnicima izrađenim od materijala otpornog na djelovanje otpada i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropusno zatvaranje.
- A.2.11. Medicinski otpad odvojeno sakupljati na mjestu nastanka i skladišti u zaključano, natkriveno, privremeno skladište u koji je onemogućen dotok oborinskih voda. Prostor skladišta medicinskog otpada mora imati nepropusne i otporne podne površine koje se lako čiste i dezinficiraju, biti lako dostupan osoblju zaduženom za interno gospodarenje otpadom i uređajima i opremi za sakupljanje otpada te biti dobro osvijetljen i ventiliran.
- A.2.12. Opasni medicinski otpad sakupljati u spremnicima otpornim na djelovanje opasnih svojstava sadržaja, na pucanje i probijanje ako su u pitanju oštiri predmeti, na agresivne kemikalije i slično. Spremnike izvesti na način da podnose uobičajene uvjete postupanja i prijevoza kao što su vibracije i promjene temperature, vlažnosti i tlaka.
- A.2.13. Spremniци za medicinski otpad moraju biti označeni natpisom koji sadrži osnovne informacije o proizvođaču otpada, ključni broj otpada, vrstu otpada i datum predaje ovlaštenoj osobi.

Mjera gospodarenja nusproizvodima životinskog podrijetla

- A.2.14. Uginule životinje i ostale nusproizvode životinskog podrijetla pohranjivati u odgovarajuće spremnike s uređajima za hlađenje, pravilno označavati.

Mjere zaštite u slučaju nekontroliranih događaja

- A.2.15. Svako onečišćenje tijekom izvođenja zahvata odmah sanirati.
- A.2.16. U slučaju iznenadnog ončišćenja provesti mjere u skladu sa Operativnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
- A.2.17. U slučaju propuštanja spremnika gnojovke, isti isprazniti i sanirati.
- A.2.18. Održavati slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove i pristupe vatrogasnim vozilima.
- A.2.19. U slučaju izbijanja bolesti životinja pozvati nadležnu veterinarsku službu koja će propisati mjere daljnog postupanja.

Mjere zaštite nakon prestanka korištenja

- A.2.20. Rastaviti opremu i građevine sukladno Planu razgradnje postrojenja i propisima koji u vrijeme prestanka korištenja ili uklanjanja postrojenja budu na snazi.
- A.2.21. Unaprijed odrediti odgovarajuću površinu na kojoj će se odvojeno sakupljati i privremeno skladišti nastali otpad te otpad predati ovlaštenoj osobi.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Vode i tlo

- B.1. Sustav za odvodnju, sabirne jame za gnojovku i sabirne jame za otpadne vode ispitati na vodonepropusnost, strukturu stabilnost i funkcionalnost nakon izgradnje te kontrolu ispravnosti obavljati sukladno posebnom propisu.

- B.2. Pratiti stanje podzemnih voda putem piezometara. Prilikom uzorkovanja vode iz piezometara mjeriti i razinu podzemne vode, a uzorke za analizu uzimati pri dubini od 1,0 metar prvog vodonosnog sloja te analizama određivati vrijednosti sljedećih pokazatelja: amonijski dušik, nitrati, fekalni koliformi, ukupni koliformi i fosfati. Vrijednosti pokazatelja tijekom praćenja uspoređivati s nultim stanjem sastava podzemnih voda i ako iste upućuju na onečišćenje poduzimati potrebne mjere.
- B.3. Sastav otpadne vode od pranja filtra za preradu vode prije ispuštanja u kanale, ispitivati na sljedeće parametre: pH, temperatura, boja, taložive tvari, suspendirana tvar, mangan i željezo.
- B.4. Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu i za svaku kategoriju životinja pratiti ukupno ispušteni dušik i fosfor izračunom primjene bilance masa na temelju unosa hrane, udjela sirovih bjelančevina u prehrani ukupnog fosfora i performansi životinja ili primjenom analize gnojovke. Dobivene vrijednosti usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti za svaku kategoriju životinja na farmi Haljevo za dušik i za fosfor sukladno propisima Republike Hrvatske i/ili propisima Europske Unije.
- B.5. Mjeranjem crpljenih količina vode pratiti da iste ne prekoračuju količine za koje je analiziran utjecaj na vode.

Zrak

- B.6. Svake godine za prethodnu kalendarsku godinu, primjenom faktora emisije napraviti procjenu emisija amonijaka i prašine u zrak za svaku kategoriju životinja na farmi Haljevo, a dobivenu vrijednost emisije amonijaka u zrak usporediti s rasponom pridruženih vrijednosti emisija amonijaka sukladno propisima Republike Hrvatske i/ili propisima Europske Unije.
- B.7. Nastaviti jednom u dvije godine provoditi mjerjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz malih uređaja za loženje koje obuhvaća dimni broj, okside dušika izraženo kao NO₂ i CO.
- B.8. Stavljanje rashladne opreme u uporabu prijaviti nadležnom tijelu uprave na propisanom obrascu, a za uređaj voditi servisnu karticu na propisanom obrascu te evidenciju čuvati 5 godina.
- B.9. Prilikom održavanja, servisiranja ili isključivanja uređaja iz uporabe osigurati prikupljanje kontroliranih tvari i njihovu predaju ovlaštenoj osobi te vođenje evidencija, dostave i čuvanje podataka sukladno propisima.

Buka

- B.10. Nakon puštanja postrojenja u rad provesti mjerjenje buke na referentnim točkama imisije. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokažu prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjere smanjenja buke kako bi se utjecaj buke koja se širi na okoliš s lokacije postrojenja sveo na dopuštenu razinu. Sljedeća mjerjenja provoditi pri izmjeni dominantnih izvora buke.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla

- B.11. Voditi evidenciju o predaji nusproizvoda životinjskog podrijetla.

- II.** Nositelj zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim Rješenjem.
- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, obvezan je dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Nositelj zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- V.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VI.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.
- VII.** Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:
- Prilog 1. Smještaj zahvata u Općini Čeminac
 - Prilog 2. Situacijski prikaz farme Haljevo

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda, podnio je 21. siječnja 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš izmjene zahvata svinjogojske repro farme Haljevo, Općina Čeminac, Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije o usklađenosti zahvata s dokumentima prostornog uređenja (KLASA: 350-01/20-01/515; URBROJ: 2158/1-01-16/36-20-3MP od 20. prosinca 2020. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/20-60/74; URBROJ: 517-05-2-2-20-2 od 31. prosinca 2020. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik METIS d.d., Kukuljanovo 414, Kukuljanovo, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenja za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/17-08/38; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 14. veljače 2018. godine i KLASA: UP/I 351-02/17-08/38; URBROJ: 517-03-1-2-21-4 od 9. ožujka 2021. godine). Studija je izrađena u siječnju 2021. godine, a dopunjena u svibnju 2021. godine.

Voditelj izrade Studije je Morana Belamarić, dipl. ing.biol., univ.spec.oecoing. (poslove u vezi voditelja izrade naknadno je preuzeila Ivana Dubovečak, dipl.ing.biol-ekol.)

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 9. veljače 2021. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš izmjene zahvata svinjogojske repro farme Haljevo, Općina Čeminac, Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I 351-03/21-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-21-3 od 4. veljače 2021. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona, 4. ožujka 2021. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-21-13).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 15. travnja 2021. godine putem videokonferencije, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cijelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 19. svibnja 2021. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/21-08/04; URBROJ: 517-03-1-1-21-23), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/21-08/04; URBROJ: 517-03-1-1-21-24 od 19. svibnja 2021. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. **Javni uvid** proveden je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od **1. lipnja 2021. do 30. lipnja 2021. godine** u službenim prostorijama Općine Čeminac, svakim radni danom u periodu od 09:00 do 12:00 sati.

Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Glas Slavonije“ te na internetskim stranicama i objavnim pločama Općine Čeminac i Osječko-baranjske županije.

U sklopu javnog uvida održano je **javno izlaganje** koje je održano u službenim prostorijama Općine Čeminac, **10. lipnja 2021. godine** u 11:00 sati.

Prema izvješću o održanoj javnoj raspravi Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Osječko-baranjske županije (KLASA: 351-03/21-06/05; URBROJ: 2158/1-16-03/05-21-6 od 2. srpnja 2021. godine), tijekom javnog uvida nisu zaprimljene pisane primjedbe, mišljenja te prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti niti su u knjige primjedaba koje su bile izložene uz dokumentaciju upisane primjedbe, mišljenja ili prijedlozi.

Na **drugoj sjednici** održanoj **14. srpnja 2021. godine** putem video konferencije u Zagrebu, u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe Povjerenstvo je donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Predmet zahvat je dogradnja postojeće repro farme Haljevo u Općini Čeminac u Osječko – baranjskoj županiji. Postojeća farma Haljevo ima kapacitet 1 400 krmača, 6 nerasta i 4 700 prasadi (3 500 prasadi do 2 mjeseca i 1 200 mlade svinje 2 do 6 mjeseci). Kapacitet planiranog zahvata dogradnje iznosi 1 500 krmača, 6 nerasta i 5 600 prasadi (4 200 prasadi do 2 mjeseca i 1 400 mlađih svinja 2 do 6 mjeseci) i 80 nazimica. Ukupan kapacitet Farme Haljevo nakon dogradnje iznosit će 2 900 krmača, 12 nerasta 10 300 prasadi i 80 nazimica. Zahvat se planira u katastarskoj općini*

Čeminac na čestici koja će se formirati od k.č.br. 1304, 303/1, 303/2, 303/3 i 303/4 koje su u vlasništvu nositelja zahvata. Spajanjem postojećih čestica, formirat će se nova čestica površine 10,7 ha. S obzirom na postojeću praksu i iskustvo u uzgoju svinja, varijantna rješenja tehnologije uzgoja nisu razmatrana. Prilikom planiranja predmetne farme najznačajniji je bio odabir najpovoljnije lokacije. Razmatrano je nekoliko lokacija na području Osječko-baranjske županije, a kriteriji za procjenu i odabir lokacije farme uključivali su vlasničke odnose, usklađenost sa zahtjevima prostorno-planske dokumentacije, dostupnost postojeće infrastrukture, udaljenost od osjetljivih receptora i upravljanje gnojovkom. Lokacija zahvata u Općini Čeminac odabrana je kao trenutno najpovoljnija za uspostavljanje farme za proizvodnju prasadi iz nekoliko razloga: lokacija je u vlasništvu nositelja zahvata, na njoj nema posebnih ograničenja u korištenju prema zahtjevima prostorno-planskih dokumenata, priključena je na postojeću električnu i plinovodnu mrežu, utvrđene su dovoljne količine podzemne vode koje omogućavaju opskrbu vodom, prometno je povezana s županijskom cestom, u blizem okruženju nema stambenih objekata, nositelj zahvata raspolaže s dovoljnim poljoprivrednim površinama za primjenu gnojovke u vlasništvu i dugogodišnjem zakupu koje se nalaze u blizini planiranog zahvata, na planiranoj lokaciji nalazi se postojeća svinjogojska farma te na njoj, osim postojeće infrastrukture, postoji mogućnost korištenja i već izgrađenih pomoćnih objekata. Na lokaciji zahvata će biti izgrađeni proizvodni objekti u kojima će se odvijati glavni tehnološki procesi na farmi (osjemenjivanje i prasanje krmača te uzgoj prasadi) kao i pomoćni objekti u funkciji pratećih procesa. Dograđeni dio farme će koristiti neke od već postojećih pomoćnih objekata. Projektom je predviđena izgradnja proizvodnih objekata: pripustilište, čekalište, prasilište, odgajalište. Proizvodni objekti bit će povezani u jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima, kako se prilikom prevođenja krmača i prasadi ne bi izlazilo van. Pomoćni objekti na farmi bit će silosi, skladište opasnog i neopasnog otpada, sabirna jama za gnojovku, laguna za gnojovku, zdenac i manipulativne površine. Pripustilište je objekt u kojem će boraviti krmače nakon odbića i nazimice u trajanju do 5 tjedana do utvrđivanja bredosti. Tjedno punjenje će biti 70 krmača (nazimica), a zauzetost pripustilišta po ciklusu 5 tjedana. Kapacitet pripustilišta: 422 pojedinačna boksa ($1,56 \text{ m}^2/\text{živ.}$), 6 boksova za neraste ($6,24 \text{ m}^2/\text{živ.}$), 16 grupnih boksova za nazimice ($1,7 \text{ m}^2/\text{živ.}$) i 10 grupnih boksova za krmače ($2,25 \text{ m}^2/\text{živ.}$). Dimenzije boksova: 422 pojedinačna boksa ($240 \times 65 \text{ cm}$), 6 boksova za neraste ($260 \times 240 \text{ cm}$), 10 grupnih boksova za krmače ($260 \times 240 \text{ cm}$) i 16 grupnih boksova za nazimice (14 boksova: $350 \times 255 \text{ cm}$, 2 boksa: $350 \times 275 \text{ cm}$). Pomoćna prostorija za manipulaciju opremom za osjemenjivanje i prostor za čuvanje opreme bit će dimenzija: $490 \times 260 \text{ cm}$. U pripustilištu će se inicirati krmače ili nazimice na tjeranje, kako bi se što prije omogućila oplodnja i početak novog reproduktivnog ciklusa. Inicijacija će se poboljšavati specijalnom hranidbom i rasvjetom (200 Luxa, 16 h dnevno). Osjemenjene krmače ultrazvučno će se kontrolirati 28. dan od osjemenjivanja i kada se potvrdi bredost, formirat će se grupe i prevoditi u krmačarnik. Krmače koje se ne počnu tjerati nakon tjedan dana boravka u pripustilištu, odvajat će se u posebnu grupu pa će se u grupama od 3-5 krmača uz nerasta i promijenjenu hranu pojačano inicirati na tjeranje. Nerasti, koji služe samo za stimulaciju krmača bit će smještene u boksovima površine $260 \times 240 \text{ cm}$. Pod će biti djelomično rešetkast (80 cm , otvor: 20 mm), suh i neklizav. Za farmu je potrebno 6 nerasta. Nakon što je utvrđena suprasnost, krmače će se prevoditi iz pripustilišta u čekalište gdje će biti smještene do nekoliko dana prije prasenja. Životinje će se držati u skupnim boksovima. Potrebna površina po životinji je: $2,25 \text{ m}^2/\text{krmači}$ i $1,64 \text{ m}^2/\text{nazimici}$ s tim da $1,3 \text{ m}^2$ po krmači i $0,95 \text{ m}^2$ po nazimici čini puni pod (ili sa maksimalno 15-postotnim otvorima). Tjedno punjenje bit će 65 krmača (nazimice), a zauzetost čekališta po ciklusu će biti 12 tjedana. Ukupno će se u objektu nalaziti 36 boksova. U objektu čekališta nalazit će se i odjeljak za prijem (aklimatizaciju) nazimica sa 12 boksova, dimenzija $2,8 \times 4,6 \text{ m}$. Sedam dana prije prasenja, krmače će se prevoditi u prasilište, gdje će se smještati u pojedinačne boksove za prasanje (najmanje $4 \text{ m}^2/\text{krmača}$) sa uklještenjem za krmaču. Nakon prasenja, krmače će ostati s prasadi 28 dana koliko prasad sisa i postigne masu od 7 - 8 kg. Nakon toga će se krmače

prevoditi u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlaziti u uzbunjalište. Tjedno punjenje prasilišta bit će 62 - 65 krmača (nazimica), a zauzetost prasilišta po ciklusu 5 tjedana. Prasilište će se sastojati od 5 odjeljaka po 68 boksova (260 x 170 cm) i jednog odjeljka sa 35 boksova (260 x 170 cm). Oprema boksova prasilišta uključivat će uklještenje za krmaču (od pomicanog čelika), hranilicu za krmaču; hranjenje suhom hranom s automatskim punjenjem, pojilicu za krmaču, hranilicu i pojilicu za prasad, električni priključak za infracrvenu žarulju i plastičnu rešetku sa gumom ispod pokrova za prasce i gusanu rešetku sa punim dijelom ispod ležišta krmače. Nakon toga će se krmače premještati u pojedinačne boksove u pripustilištu, a prasad odlaziti u uzbunjalište. Prasad koja će dolaziti u uzbunjalište u prosjeku će biti mase 7 kg i starosti 28 dana. Pri dolasku u uzbunjalište temperatura prostorije bit će 27°C. Pod u uzbunjalištu će biti djelomično rešetkast, a minimalna površina po jednom prasetu u uzbunjalištu iznosit će 0,3 m². Tjedno punjenje uzbunjališta bit će 800 prasadi, a zauzetost po ciklusu 7 tjedana. Kapacitet uzbunjališta iznosit će 5600 prasadi. U objektu uzbunjališta nalazit će se 14 odjeljaka sa po 10 boksova (5 x 2,5 m) i 4 odjeljaka sa po 5 boksova (5 x 2,5 m). U objektima je previđena hranidba suhom hranom. Krmače i nazimice hranit će se obročno individualnim automatskim hranilicama. Za prasad je previđena suha hranidba klasičnim hranilicama, a prasad će se hraniti po volji. Uz svaki objekt nalazit će se čelični, zatvoreni silosi za skladištenje stočne hrane. Izuzimanje hrane iz silosa obavljanat će se zatvorenim lančanim transporterom. Napajanje životinja bit će po volji. Ukupna godišnja količina utrošene hrane na postojećoj farmi i dograđenom dijelu procjenjuje se na oko 7 600 t. Ventilacija će biti umjetna (zrak će ulaziti kroz otvore na krovnoj konstrukciji te putem stropnih klapni ulaziti u prostor proizvodnog dijela). Vertikalni aksijalni ventilatori služit će za izlaz zraka čime se stvara podtlak u proizvodnom dijelu i prisilno uvlači zrak kroz stropne klapne. Upravljanje ventilacijom, grijanjem i hlađenjem provodit će se preko centralne upravljačke jedinice s alarmnim sustavom koji ima svjetlosnu signalizaciju. Tijekom zimskog perioda u objektima je predviđeno grijanje putem grijaćih toplovodnih konvektora smještenih uzdužno ispod stropnih klapni za zagrijavanje ulazećeg zraka. Tijekom ljetnog razdoblja u prasilištu je predviđeno rashlađivanje ulaznog zraka tzv. coolbox-ovima s vodenim zidom. Optimalna temperatura u objektima je 16 - 20 °C a vlaga: 60 - 70 %. Životinje će u objektima biti smještene na djelomično ili potpuno rešetkastom podu. Izvedba podova u skladu je sa zahtjevima Pravilnika o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja („Narodne novine“ broj 119/10) za svaku kategoriju životinja. Gnojovka će se zadržavati u kanalima ispod rešetkastog poda. Ukupna zapremina kanala iznosit će 3557,68 m³. Otvaranjem čepova na ispustima kanala, gnojovka će se cijevima transportirati do betonske nepropusne sabirne jame za gnojovku odakle će se pomoću pumpi i metalnih cijevi prepumpavati u lagunu za gnojovku. Ukupni korisni volumen lagune iznosit će 23 120 m³. Za sprječavanje mogućih propuštanja postavit će se dupli sloj od geotekstila otporan na probijanje, prije postavljanja geomembrane. Na dograđenom dijelu farme godišnje će, zajedno s vodom od pranja objekata nastajati 16 819 m³ gnojovke. Za šestomjesečno razdoblje skladištenja gnojovke potrebno je osigurati zapreminu spremnika od 8409,5 m³. Ukupan skladišni prostor lagune za gnojovku na dograđenom dijelu farme od 23 120,00 m³, dovoljan je za šestomjesečno skladištenje nastalih količina gnojovke zajedno s vodom od pranja objekata. Gnojovka nastala na postojećoj farmi primjenjuje se na poljoprivrednim površinama koje obrađuje PC Ratarstvo (Profitni Centar Ratarstvo) koji je u vlasništvu društva BELJE PLUS d.o.o. iz Darde. Površine potrebne za primjenu gnojovke u skladu s preporukama II Akcijskog programa za postojeću farmu iznose 318 ha, a za primjenu ukupnih godišnjih količina gnojovke s postojeće farme i dograđenog dijela potrebno je osigurati 595 ha poljoprivrednih površina. Za primjenu ukupne količine gnojovke nositelj zahvata osigurao je 596,30 ha poljoprivrednih površina. Od ukupno raspoloživih površina 17,106 ha u vlasništvu je nositelja zahvata. Za 514,29 ha nositelj zahvat posjeduje Ugovore o koncesiji poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, a za 64,91 ha Ugovor o dugogodišnjem zakupu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu. Primjena gnojovke na poljoprivredne

površine predviđena je direktnim injektiranjem u tlo na dubinu od 25 cm, na poljoprivredne površine u blžoj okolini zahvata i odvozom traktorskim cisternama zapremine 25 m³ na udaljenije površine (nakon polaganja gnojovke u tlo, tlo se zaorava). Potrebne poljoprivredne površine za razastiranje gnojovke odredit će se ovisno o stanju tla i nakon analize gnojovke s farme prije svake primjene, a u skladu s Planom upravljanja hranjivim tvarima. Nakon svakog turnusa u proizvodnji, objekti će se natapati otopinom dezinficijensom čime će se postići lakše i učinkovitije pranje sasušenih nečistoća. Zatim će se prati visokotlačnim uređajima za pranje, čime će se ukloniti svi zaostaci organske tvari. Dezinfekcija objekata obavljat će se 48 h prije ulaska životinja odabranim dezinfekcijskim sredstvom. Na farmi će se redovito provoditi sve potrebne veterinarsko sanitарне mjere kao i mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD). Redovitim zdravstvenim kontrolama na farmi, sve sumnjive i bolesne životinje će se izdvajati u posebne boksove te će se nad njima provoditi odgovarajući veterinarski postupci. Uginuća će se sanirati prema propisanim postupcima na neškodljiv način za što na farmi postoji poseban objekt (hladnjača) s uređajima za hlađenje.

Za potrebe pitke vode na lokaciji zahvata će se izbušiti zdenac koji će biti istih ili sličnih karakteristika kao i postojeći. Očekuje se prosječna količina vode $Q = 9,57 \text{ l/s}$. Voda koja će se zahvaćati iz podzemlja (sirova voda), transportirat će se do postojećeg postrojenja za preradu vode, a zatim će se prerađena voda skladištiti u postojećem visinskom spremniku (vodotoranj), odakle će se opsluživati vodoopskrbna mreža farme. Voda će se koristiti za napajanje svinja, pranje proizvodnih objekata, za sanitarnе potrebe zaposlenika, pranje filtera iz prerade vode te sustav vatroobrane (vanjska hidrantska mreža). Procijenjena potrošnje vode na dograđenoj farmi iznosi oko 26 105 m³/god.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla (NŽP) na farmi privremeno će se sakupljati u spremnik koji se nalazi unutar objekta za skladištenje NŽP-a (hladnjača) na lokaciji farme. Jednom tjedno ovlaštena osoba odvozit će NŽP s lokacije na obradu u odobreni objekt za preradu NŽP-a koji nisu za prehranu ljudi. Na farmi Haljevo godišnje nastaje oko 30 t NŽP-a, a procjena je da će još toliko godišnje nastajati na dograđenom dijelu farme. Ukupno će nakon dogradnje farme Haljevo nastajati oko 60 t NŽP-a godišnje.

Na lokaciji zahvata predviđa se nastajanje neopasnog i opasnog otpada. Skladište neopasnog otpada nalazi se u postojećem dijelu farme u objektu nadstrešnice sa spremištem. Neopasan otpad: ambalaža od papira i kartona i miješani komunalni otpad se prikuplja u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici su smješteni ispod nadstrešnice, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenje, naziv proizvođača otpada. Podna površina je lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. Skladište za privremeno skladištenje opasnog otpada predviđeno je uz hodnik između prasilišta i uzbunjališta. Za skladištenje otpada koji podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije u prostoriji će biti smješten hladnjak. Opasan otpad će se prikupljati u primarnim spremnicima za skladištenje otpada, prema vrsti otpada. Spremnici će biti tipski, izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada, označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključnom broju i nazivu otpada, datumu početka skladištenja, nazivu proizvođača otpada i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada. Podna površina će biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti. Skladište će biti opremljeno umjetnom rasvjetom i prirodnom ventilacijom. Skladište opasnog otpada nalazi se i u postojećoj upravnoj zgradi. Za pripremu tople vode koja će se koristi za zagrijavanje prostorija koristit će se postojeća kotlovnica u kojoj su smještena dva plinska kotla snage 310 kW i 400 kW. Kao gorivo u kotlovima koristi se zemni plin. Za grijanje dograđenog dijela farme će se koristiti zidni kondenzacijski uređaji na zemni plin, nazivnog toplinskog učinka 12,2 – 49 kW.

Otpadne vode nastale za vrijeme rada planiranog zahvata odvoditi će se razdjelnim sustavom odvodnje: otpadne vode od pranja proizvodnih objekata, sanitarnе otpadne vode, otpadne vode

iz dezbarijere, otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode (ovisno o potrebi obrade sirove vode), oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta. Otpadne vode od pranja proizvodnih objekata čini gnojovka, odnosno ekskrementi životinja pomiješani sa vodom od pranja pojedinih objekata, odnosno odjeljaka, nakon završenog turnusa proizvodnje. Ispuštat će se kroz rešetke u proizvodnim objektima i odvoditi u vodonepropusnu betonsku sabirnu jamu odakle će se prepumpavati u nepropusni spremnik za gnojovku (laguna). Sadržaj lagune odvozit će se na poljoprivredne površine. Sanitarne otpadne vode iz upravne zgrade kao i otpadne vode iz dezbarijere sakupljat će se u postojeću vodonepropusnu sabirnu jamu. Pražnjenje vodonepropusne sabirne jame i odvoz sadržaja obavlja isporučitelj javne водне usluge ili koncesionar. Otpadna voda od pranja filtera u postrojenju za preradu vode nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispušta se u otvorene oborinske kanale i nakon toga u drenažni jarak. Oborinske vode s krovova, manipulativnih površina, prometnica i parkirališta riješit će se odvodnjom u sustav otvorenih oborinskih kanala te u drenažni jarak. Svi objekti odvodnje otpadnih voda farme izvest će se vodonepropusno te će se prije puštanja u rad ispitati vodonepropusnost svih sustava odvodnje. Redovito će se čistiti, održavati i kontrolirati sustav za odvodnju otpadnih voda, te će se izraditi Pravilnik o radu i održavanju sustava odvodnje otpadnih voda

Planirani zahvat usklađen je sa sljedećom prostorno - planskom dokumentacijom: Prostornim planom Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik broj 1/02 i 4/103/16, 5/16, 6/16, 5/20, 7/20) i Prostornom plan uređenja Općine Čeminac (Službeni glasnik Općine Čeminac broj 2/05, 8/06, 3/11, 1/13, 2/14, 6/18, 7/18 – pročišćeni tekst). Za planirani zahvat ishodjena je Potvrda o usklađenosti zahvata s prostornim planovima izdana od Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije (KLASA: 350-01/20-01/515; URBROJ: 2158/I-01-16/36-20-3-MP od 23. prosinca 2020. godine).

Izgradnjom i korištenjem zahvata trajno će se prenamijeniti dodatnih 10,7 ha zemljišta. Izgradnjom već postojeće farme prenamijenjeno je 5,5 ha poljoprivrednog zemljišta. Ukupna površina obradivih oranica u Općini Čeminac procjenjuje se na 3999,21 ha. Gubitak od 10 ha oranica predstavlja oko 0,27 %, a gubitak od sveukupno 15,5 ha predstavlja 0,41 % što se smatra prihvatljivim. Degradacija okolnih tala moguća je jedino uslijed nekontroliranih događaja. Planiranjem primjene gnojovke koje uključuje usklađivanje plodoreda i bilance potrošnje dušika sprječava se unošenje prevelike količine dušika u tlo. Sukladno navedenom, utjecaj zahvata na tlo procjenjuje se prihvatljivim.

Tijekom pripremnih i građevinskih radova postojat će mogućnost onečišćenja podzemnih voda tvarima koje se koriste kod gradnje (naftni derivati, motorna ulja, otapala, boje i slično). Najčešći uzrok takvih pojava su nepažnja radnika i kvar strojeva. U slučaju nekontroliranog događaja uslijed izljevanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koji će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje naftnih derivata, što će umanjiti utjecaj na okoliš.

Godišnje će se u kanal ispustiti oko 7 000 m³ pročišćene otpadne vode od pranja filtra za preradu vode (uključujući postojeću farmu i dograđeni dio). Kanali uz farmu su veći dio godine suhi, stoga se ispuštanje može smatrati neizravnim ispuštanjem u podzemne vode. Lokacija zahvata nalazi se na grupiranom vodnom tijelu podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA koje je prema dobivenim podacima u dobrom stanju s obzirom na kemijsko stanje i količinsko stanje te nije u riziku od nepostizanja cilja „sprečavanje pogoršanja stanja tijela podzemnih voda“ ni za količinsko niti za kemijsko stanje. U postrojenju za preradu vode obradom sirove vode iz zdenca smanjuju se prirodno povišene koncentracije mangana i željeza u podzemnoj vodi koje su u sirovoj vodi prisutne na skoro cijelom području Osječko-baranjske županije. Nakon pročišćavanja sirove vode taloženjem, filter se protustrujno inspire, bez upotrebe kemijskih

sredstava. Otpadne vode koje nastaju uslijed ispiranja filtera sadržavat će iste tvari koje sadrži podzemna voda iz zdenca, samo u drugim koncentracijama. Temeljem postojećih analiza otpadne vode pretpostavlja se da planirana količina ispuštene otpadne vode neće utjecati na prekoračenje graničnih vrijednosti, za vrijednosti mangana i željeza. Temeljem navedenog ispuštanje pročišćenih otpadnih voda neće utjecati na povećanje koncentracije mangana i željeza na mjestima zahvaćanja vode za potrebe postojeće i buduće farme stoga neće negativno utjecati na stanje vodnog tijela podzemne vode. Obnovljive zalihe tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA iznose $421 \times 10^8 \text{ m}^3/\text{god}$, a zahvaćene godišnje količine $2,23 \times 10^7 \text{ m}^3/\text{god}$. Ukupna planirana količina vode za crpljenje na dograđenom dijelu farme procjenjuje se na $30\,000 \text{ m}^3/\text{god}$. Za postojeću farmu izdana je koncesija za korištenje voda do $36\,000 \text{ m}^3/\text{god}$. Ukupna količina crpljenje vode za obje farme godišnje će iznositi $66\,000 \text{ m}^3$. Uzimajući u obzir godišnje obnovljive zalihe vode, ukupna godišnja količina podzemne vode koja će se crpiti za obje farme iznosit će $0,3\%$ obnovljivih zaliha vode. Nositelj zahvata će u svrhu pripreme namjeravanog zahvata, odnosno bušenja novog zdenca na lokaciji zahvata radi vodoopskrbe farme, izvesti potrebna hidrogeološka istraživanja, odnosno vodoistražne radove. Temeljem navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj crpljenja podzemne vode na stanje podzemnog vodnog tijela. Sukladno planiranom načinu odvodnje otpadnih voda, koji će biti riješen na isti način kao i na postojećoj farmi i stanju vodnih tijela na lokaciji, tijekom korištenja zahvata ne očekuju se negativni utjecaji na površinske i podzemne vode tijekom korištenja farme. Utjecaj svinjogojske farme na tijelo podzemne vode moguće je i u slučaju neadekvatnog načina izgnojavanja, skladištenja i zbrinjavanja gnojovke. U slučaju procjeđivanja gnojovke, tekući dio prodire u dublje slojeve tla te se dalje prenosi i u podzemne vode što može dovesti do povećanja koncentracije hranjivih tvari (prvenstveno nitrata i fosfata) u podzemnoj vodi. U svrhu sprečavanje procjeđivanja gnojovke cijeli će sustav odvodnje gnojovke, kao i sabirne jame i laguna za gnojovku biti izvedeni nepropusno. Gnojovka koja će nastajati na farmi Haljevo primjenjivat će se na poljoprivrednim površinama za što je nositelj zahvata osigurao dostatnu površinu poljoprivrednog zemljišta. Pridržavanjem odredbi Akcijskog programa kod gospodarenja gnojovkom, kao i drugih propisa i predviđenih mjera zaštite okoliša utjecaji zahvata na vode se smatraju prihvatljivim.

Utjecaj svinjogojske farme na kvalitetu zraka je pojava neugodnih mirisa u zraku. U cilju smanjenja udjela sirovih bjelančevina, životinje će se hranići hranom s uravnoteženim sadržajem dušika u skladu s energetskim potrebama i probavljivim aminokiselinama uz dodatak kontroliranih količina esencijalnih aminokiselina. Na taj način kontrolirat će se ispuštanje ukupnog dušika, a time posljedično i emisija amonijaka. Načinom izvedbe objekata, hraniidbe i držanja životinja te vođenja tehnološkog procesa utjecat će se na smanjenje emisije amonijaka. S obzirom na odabrani način prehrane (vrsta, doprema i izuzimanje) smanjiti će mogućnost pojave prašine na lokaciji zahvata, a time i smanjenje utjecaja na zrak koji može uzrokovati prašina.

*Tijekom građevinskih radova koristit će se razna mehanizacija čijim će radom doći do povećanih emisija stakleničkih plinova (ugljikov (IV) oksid, dušikovi oksidi, sumporov (IV) oksid). Kako će korištenje građevinske mehanizacije biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno, može se zaključiti da će utjecaj zahvata na **klimatske promjene** tijekom izgradnje biti slab. Emisije stakleničkih plinova iz sustava za uzgoj svinja primarno su didušikov oksid (N_2O) koji čini oko polovice svih emisija stakleničkih plinova, a preostali dio otpada na metan (CH_4) i ugljikov dioksid (CO_2). Emisije se javljaju u različitim dijelovima uzgojnog ciklusa: uzgoj usjeva za hranu, upravljanje gnojovkom i potrošnja energije za potrebe grijanja.*

Na farmi Haljevo primjenjivat će se kontrolirana višefazna hraničba sukladno uzgojnoj fazi životinja, sa smanjenim udjelom sirovih bjelančevina i uz dodatak esencijalnih aminokiselina

što će rezultirati smanjenjem izlučenog dušika te time imati pozitivan učinak na smanjenje emisija N₂O. Sustav ventilacije na farmi je automatski i računalno nadziran, te će se sukladno zahtjevima najboljih raspoloživih tehnika redovno pratiti potrošnja električne energije. Slijedom navedenog utjecaj na nastanak emisija stakleničkih plinova uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim. Utjecaj na kvalitetu zraka uz primjenu predviđenih mjera zaštite okoliša ocjenjuje se prihvatljivim.

*Najbliže zaštićeno područje je regionalni park Mura – Drava, smješten oko 6,8 km jugozapadno od lokacije zahvata, izvan zone utjecaja, stoga zahvat neće imati utjecaj na **zaštićena područja**. **Prirodna staništa** na lokaciji zahvata su degradirana stvaranjem intenzivno obrađivanih poljoprivrednih površina. Tijekom obilaska lokacije zahvata nisu zabilježena ugrožena i rijetka staništa iz Priloga II. i III. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i vrsti staništa („Narodne novine“, broj 27/21), kao ni strogo zaštićene vrste. Dio čestice obrastao je drvećem i šumskim raslinjem. Zahvat neće imati bitan utjecaj na **floru** promatranog područja. Na **faunu** lokacije zahvata, kao i na faunu okolnog područja utjecaj može imati kratkotrajna buka koja će nastati prilikom rada strojeva tijekom izgradnje i rada postrojenja. Životinje kojima smeta povećana razina buke sklonit će se na okolna staništa gdje je njezin utjecaj manji ili nikakav. Najveći utjecaj na faunu će biti prilikom skidanja površinskog sloja tla kada će biti ugrožena slabo pokretna fauna tla. Od kralježnjaka će, tijekom skidanja tla, najviše biti ugroženi mali sisavci kao što su miševi, voluharice i rovke koji žive u rupama iskopanim u zemlji. Na lokaciji zahvata mogu se od strogo zaštićenih vrsta očekivati ptice grabljivice u potrazi za plijenom. Navedene vrste ptica ne grade gnijezda na lokaciji zahvata te neće biti ugrožene tijekom gradnje i korištenja zahvata. Farma će biti ograđena što će onemogućavati divljim životinjama da ulaze u krug postrojenja te će se na taj način spriječiti njihov doticaj s čovjekom i mogućnost njihova stradanja. Temeljem provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za **ekološku mrežu** ishodeno je Rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (KLASA: UP/I 612-07/20-60/74, URBROJ: 517-05-2-2-20-2, od 31. prosinca 2020.) kojim je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.*

*Utjecaj na **geomorfološka obilježja** očituje se kroz iskop tla za temelje objekata, spremnike gnojovke, sabirnu jamu i trajnog je karaktera. U području radnog pojasa uništit će se veliki dio vegetacijskog pokrova. Budući da će aktivnosti biti lokalnog karaktera, neće bitno narušavati lokalna geomorfološka obilježja. Planirani zahvat bit će izložen pogledima iz salaša i željezničke pruge M3 te naselja Novi Jagodnjak. U budućnosti će biti vidljiv s planirane autoceste 0,7 km zapadno od lokacije zahvata. S područja salaša oko 862 m i 1 100 m jugozapadno, te iz dijela naselja Novi Jagodnjak oko 1,0 km jugozapadno od lokacije zahvata, vizure na planirani zahvat bit će potpuno otvorene, a planirane građevine će biti vidljive u potpunosti. Hortikulturnim uređenjem parcele, prikladnim odabirom završnih slojeva fasadnih zidova i krovova na način da ne odudaraju od postojećih izgrađenih objekata te izvedbom ogradnog zida od žičanog pletiva smanjit će se narušavanje vizura. Lokacija zahvata predstavlja relativno mali udio u ukupnoj površini predmetnog prostora te stoga zahvat neće imati značajan utjecaj na očuvanje **krajobraznih vrijednosti** šireg područja lokacije zahvata.*

*Ne očekuje se utjecaj na **kulturnu i arheološku baštinu** tijekom izgradnje i korištenja zahvata.*

*Na gradilištu farme može doći do pojave **buke** koju proizvodi oprema na gradilištu i buke koju proizvode transportna sredstva prilikom kretanja i istovara materijala. S obzirom na vremensko ograničenje utjecaja navedeni negativni utjecaj se smatra prihvatljivim. Buka koja će nastajati na lokaciji farme tijekom korištenja javljat će se povremeno od poljoprivredne mehanizacije, ventilatora te glasanja životinja na farmi, no predviđa se da neće imati značajnijeg utjecaja na okolicu zahvata zbog relativno male dinamike dolazaka/odlazaka vozila na farmu, dobre zvučne izolacije uzgojnih objekata te držanja životinja kao izvora buke u*

zatvorenim uzgojnim objektima. Prema Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04) farma je smještena unutar zone gospodarske namjene koja se proteže na šire okolno područje. Na granici građevne čestice unutar ove zone buka ne smije prelaziti 80 dB(A). Najblža građevinska područja naselja svrstana su u zonu mješovite - pretežito stambene namjene za koju dopuštene razine buke iznose 55 dB(A) danju odnosno 45 dB(A) noću. Navedeni utjecaj buke uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite ocijenjen je kao prihvatljiv.

*S obzirom na predviđen način gospodarenja **otpadom**, pravilnim rukovanjem, pravilnim skladištenjem i odvoženjem otpada u procesu proizvodnje te pridržavanjem predviđenih mjera ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.*

*Uginule životinje i ostali **nusproizvodi životinjskog podrijetla** sakupljati će se u namjenskom spremniku koji će biti smješten u zasebnom objektu opremljenom autonomnim hlađenjem (hladrnjača). Preuzimanje i odvoz NŽP-a obavljati će pravna osoba koja obavlja poslove sakupljanja NŽP-a sukladno Zakonu o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13, 115/18). Trenutno na farmi nastaje oko 34 t NŽP-a godišnje, a procjena je da će toliko nastajati i na dograđenom dijelu farme. S obzirom na navedeno, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš od postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla.*

*Tijekom rada farme očekuje se **promet** vezano uz dovoz hrane, odvoz životinja, otpada i NŽP te dolazak i odlazak zaposlenih radnika. Na farmi se, u najintenzivnijim danima, može očekivati do 20 vozila dnevno, što, s obzirom na, prosječnu dnevnu fluktuaciju prometa na ovoj prometnici predstavlja povećanje prometa od 1,3 %. U ostalim danima promet će biti znatno manji. Utjecaj planiranog zahvata na opterećenje prometa ocjenjuje se kao prihvatljiv.*

Zahvat neće imati utjecaja na šume sjeverno od lokacije zahvata, jer ne zadire u šumska staništa.

Lokacija zahvata se nalazi na zajedničkom županijskom lovištu XIV/161 Čeminac, površine 2 948 ha. Zahvat u ukupnoj površini lovišta obuhvaća oko 0,3 % njegove površine. Utjecaj zahvata na divljač može se očitovati kroz njihovo uzneniranje tijekom reproduksijskog razdoblja, ukoliko će se tada izvoditi građevinski radovi. Takav je utjecaj relativno kratkog trajanja i neće imati bitnije posljedice na lovište niti divljač u njemu. Ograda oko postrojenja onemogućava doticaj divljih životinja s užgajanim, a time i eventualnim bolestima. Navedeni utjecaj na divljač ocijenjen je kao prihvatljiv.

Tijekom izvođenja građevinskih radova doći će do pojave buke na gradilištu čiji se utjecaj smatra prihvatljivim za stanovništvo. Također će se javiti fugitivna emisija prašine koja je dijelom posljedica građevinskih radova, a dijelom nastaje dizanjem prašine s tla uslijed kretanja građevinskih strojeva i vozila. Kako je najbliže naselje udaljeno oko 1 km od farme, utjecaj fugitivne emisije prašine kao i utjecaj emisija ispušnih plinova iz radnih strojeva nije značajan. Uz pridržavanje predviđenih mjera zaštite okoliša sveukupan utjecaj građevinskih radova smatra se prihvatljivim za stanovništvo. Utjecaj na stanovništvo tijekom rada farme moguć je zbog pojave neugodnih mirisa kao posljedice razvijanja plinova koji nastaju razgradnjom organske tvari. S obzirom na planirani način rada farme te uz provođenje predviđenih mjera zaštite okoliša, utjecaj neugodnih mirisa bit će sveden na najmanju moguću mjeru. Utjecaj buke na stanovništvo tijekom rada farme, kao i povećanje prometne aktivnosti ocjenjuje sa prihvatljivim. Izgradnjom farme osigurat će se kontinuirani izvor prihoda za nove zaposlenike. Proizvodnja osim direktnog zapošljavanja utječe i indirektno na zapošljavanje kod kooperanata i poslovnih partnera. Slijedom svega navedenog utjecaj Farme Haljevo na stanovništvo uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša smatra se prihvatljivim.

*Tijekom rada farme Haljevo mogući su **kumulativni utjecaji** u odnosu na postojeće i/ili planirane zahvate. Na širem području zahvata, u krugu do 6 km nalazi se 7 farmi u vlasništvu nositelja zahvata i Bioplinsko postrojenje Mitrovac u vlasništvu tvrtke Energija Gradec d.o.o.*

Osiguranjem dovoljnih poljoprivrednih površina za primjenu gnojovke isključuje se preklapanje s potrebnim površinama za primjenu gnojovke nastale radom drugih farmi u široj okolini lokacije planirane farme. U cilju zaštite tla i podzemnih voda nositelj zahvata će osigurati kvalitetni tehnološki proces proizvodnje prasadi čime se isključuje kumulativni utjecaj s drugim farmama u okružju planiranog zahvata i uklanja mogućnost negativnog utjecaja na tlo i podzemne vode, a time posredno i na ciljeve očuvanja najbližih područja ekološke mreže. Planirani zahvat na dovoljnoj je udaljenosti od ostalih farmi u okruženju (više od 3 km) da se može isključiti kumulativni utjecaj neugodnih mirisa na najbliža naselja. Planiranim tehnikama za intenzivan uzgoj svinja smanjit će se emisije amonijaka. Slijedom navedenog, kumulativni utjecaji tijekom korištenja planiranog zahvata su mogući, ali se procjenjuje da neće biti značajni te nije potrebna prilagodba ili propisivanje dodatnih uvjeta ili mjera zaštite u odnosu na predviđene mjere.

Mogući uzroci nekontroliranog događaja do kojeg može doći tijekom izvođenja zahvata i/ili tijekom rada su nekontrolirano izljevanje strojnih ulja ili goriva, otapala i boja u tlo, a potom i u podzemne vode tijekom dopreme i otpreme materijala, građenja i montaže tj. korištenjem teretnih vozila i građevinske mehanizacije. Procjenjuje se da će tijekom rada farme, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerovatnost negativnih utjecaja na okoliš od nekontroliranog događaja biti svedena na najmanju moguću mjeru te će utjecaj biti vrlo slab.

Vremenski termin prestanka rada u ovom trenutku nije predviđen. Tijekom uklanjanja građevina mogu se javiti negativni utjecaji na okoliš uslijed uklanjanja (rušenja) čvrstih objekata - buka, prašina. Također će se javiti i otpad nastao kao posljedica rušenja i uklanjanja objekata. Gospodarenjem otpadom na način predviđen propisima ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

Mjere zaštite okoliša tijekom pripreme, građenja i korištenja

- **Opće mјere zaštite** propisane su u skladu s člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“ broj 153/13, 20/17, 39/19 i 123/19) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite voda i tla** propisane su u skladu s člancima 46., 49., 70., 71., 73., 75., 78., 92., 95. i 210. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19), člancima 9., 12., 13. i 14. II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 60/17), člancima 4., 10. i 11. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20), člancima 3. i 4. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11) i člankom 3. Pravilnika o očeviđniku zahvaćenih i korištenih količina vode („Narodne novine“ broj 81/10).
- **Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu s člancima 6., 35. 39. i 42. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) člancima 75. i 91. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 42/21) i Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja.

- **Mjera zaštite od opterećenja bukom** propisana je u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine”, broj 30/09, 55/13 i 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i člancima 5. i 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine”, broj 145/04).
- **Mjere gospodarenja otpadom** propisane su u skladu s člancima 18, 21. i 25. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine”, broj 84/21), člancima 12. i 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine”, broj 81/20) i člancima 6., 8 - 11. Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine”, 50/15, 56/19).
- **Mjere gospodarenja nusproizvodima životinjskog podrijetla** propisana je u skladu s člankom 101. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine”, broj 82/13 i 148/13, 115/18 i 52/21).
- **Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja** propisane su u skladu s člankom 81. Zakona o vodama, članku 37. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10) i člancima 7. i 9. i 25. Zakona o veterinarstvu.
- **Mjera zaštite kulturne baštine** propisana je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ broj 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14 , 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20).
- **Mjere zaštite nakon prestanka korištenja** propisane su u skladu s Zakonom o gradnji, Pravilniku o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine”, broj 69/19).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona, obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerena emisija i imisija, vode očevide, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i finansijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Program praćenja stanja okoliša

- **Program praćenja emisija u zrak** utvrđen je temeljem članka 7. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, člancima 4., 9. i 13. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda, člancima 44. i 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, člancima 85. i 113. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora i Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), za intenzivan uzgoj peradi i svinja.
- **Program praćenja razine buke** utvrđen je temeljem članka 7. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.
- **Program praćenja emisija u vode i u tlo** propisan je u skladu sa člancima 4. i 6. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 66/19), člankom 12. II. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanim nitratima poljoprivrednog podrijetla i člancima 28. i 32. Pravilnika o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, broj 47/19).
- **Program praćenja opterećenja nusproizvodima životinjskog porijekla** propisan je člankom 101. Zakona o veterinarstvu.

Sukladno članku 21. stavku 2. Uredbe, prije donošenja rješenja nacrt rješenja je stavljen na uvid javnosti na internetskim stranicama Ministarstva u trajanju od 8 dana s datumom objave 12. kolovoza 2021. godine i na njega nisu dostavljene primjedbe.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom судu neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19 i 128/19).

DOSTAVITI:

1. BELJE PLUS d.o.o., Svetog Ivana Krstitelja 1 a, Darda (**R! s povratnicom !**)

NA ZNANJE:

1. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite okoliša, Šubićeva 29, Zagreb

Lokacija zahvata

